

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/9/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

154/2014. számú (VII. 10.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹, 2014. január 7-én előterjesztett **panaszát** a 2014. július 10-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a J. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. január 9-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2013. december 22-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2013. december 22-én személygépkocsival közlekedett a főúton Sz. város irányába.

A J. városi körforgalomba érkezve észlelte, hogy mögötte egy megkülönböztető jelzést használó rendőrautó van. A panaszos ekkor lehúzódott a körforgalom jobb szélére, hogy el tudjon mellette a rendőrautó haladni, de ez nem történt meg, hanem folyamatos fényszórával jelezte, hogy meg kívánja állítani a panaszost. A panaszos, ahogy kiért a körforgalomból az útestet jobb szélén megállt, így eleget tett a rendőri felszólításnak.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A gépkocsi baloldali ablakát leengedve várta a rendőr intézkedését. Miután oda ért hozzá a rendőr, elkérte tőle a személyi igazolványát, a forgalmi engedélyét, a jogosítványát, amelyeket a panaszos át is adott a rendőrnek. Ezután megkérte őt a rendőr, hogy szálljon ki az autóból és nézze meg az autón a világítást. A panaszos, amikor kiszállt az autóból tájékoztatta a rendőrt, hogy a bal oldali tompított fényszórója nem világít.

A rendőr ekkor kérdésként feltette, hogy a panaszos miért villantott rá a fényszóróval, amikor ő szemben haladt. (A panaszos feltételezi, hogy H. város és J. város között szemben közlekedett a rendőr vele, s mint szembe jövő járműre, szintén rávillantott, majd ő megfordult, utána ment és megállította.) A panaszos rendőri kérdésre elmondta, hogy H. város után a körforgalmat elhagyva azt tapasztalta, hogy gyengébben világít a lámpa az autón és volt olyan szembe jövő autós, aki fényszóróval rávillantott. Ezek után a panaszos megállt és megnézte a világítást, és azt tapasztalta, hogy a bal oldali tompított fényszóró nem világít. A panaszos elmondta, hogy mivel sötét volt, nem tartotta indokoltnak az út szélén az azonnali izzócserét. A panaszos ezután úgy tartotta biztonságosnak a közlekedést, hogy a szembe jövő autósoknak távolról, pillanatnyi fénykürttel jelezte, hogy egy személygépkocsi jön velük szembe, nem pedig egy feltételezett motorkerékpár. Ezt az esetleges baleset elkerülése érdekében tette meg a panaszos. (Ugyanis, ha a szembe jövő forgalom motorkerékpárosnak ítéli meg a vele szemben haladót egy előzésnél, akkor akár frontális ütközés is bekövetkezhetett volna.)

A rendőr ezután megkérdezte, hogy kié az autó, mire a panaszos elmondta, hogy ott ül bent jobb oldalon az autó tulajdonosa. Ezután a panaszos utasát is igazoltatta a rendőr. Tovább folytatva az intézkedést, a rendőr megkérdezte, hogy az elmúlt 8 órában fogyasztott-e a panaszos alkoholt, amire azt válaszolta, hogy nem. A rendőr ekkor megkérdezte, hogy akkor hajlandó-e belefűjni a szondába, mire a panaszos azt mondta, hogy igen. A rendőr visszaült a rendőrautóba és hozott egy alkoholszondát, amin már rajta volt a műanyag fűvóka, amibe bele kell fűjni. A panaszos elmondta, hogy mivel nem volt steril, ezért erre tekintettel feltételezte, hogy előtte már többen a szájukba vehették, ezért megkérte a rendőrt, hogy cserélje ki egy sterilre. A rendőr visszament az autóba, rövid keresés után hozott egy másik műanyag fűvókát, és közölte a panaszossal, hogy az teljesen új. A panaszos elmondta, hogy mivel a rendőr nem előtte bontotta fel, így megkérte, hogy szeretné, ha a rendőr előtte csomagolná azt ki.

A rendőr ekkor ismételen visszament az autóba, hosszabb keresés után hozott egy csomagolt műanyag fűvókát. Mielőtt kicsomagolta, megkérdezte a panaszost, hogy „ez így megfelel?”. A panaszos erre azt válaszolta, hogy igen, természetesen most már minden további nélkül belefűj a szondába. A kicsomagolás után derült ki, hogy nem kompatibilis az alkoholszondával a fűvóka. Majd a rendőr újra beült az autóba és rövid idő után visszajött, és közölte, hogy bemennek a J. városi Rendőrsre, ahol van egy másik szonda, azzal kompatibilis a most kicsomagolt műanyag fűvóka, így erre tekintettel a panaszos tartsa magánál a kicsomagoltat.

Miközben a rendőr a panaszosnak a jobb hátsó ülésen helyet biztosított, a panaszos felhívta a párját, hogy közölje vele, hogy később érkezik, mert közúti igazoltatás során a rendőrnél nincs steril alkoholszonda és előállítást kezdeményezett. Eközben a rendőr meglátta, hogy a panaszos telefonál és utasította, hogy azonnal fejezze be a telefonálást, amely felszólításnak a panaszos eleget tett.

A panaszos elmondta, hogy az autó tulajdonosa, aki a panaszos utasa volt a rendőrautót követve ment a panaszos után.

Az őrre beérve az intézkedő rendőr rádió forgalmat kezdeményezett, hogy előállított egy személyt. A rendőr kinyitotta a bezárt ajtót, majd elővett egy másik alkoholszondát, amivel már kompatibilis volt az a műanyag fúvóka, amit az igazoltatás helyszínén a panaszos előtt a rendőr kibontott. Ekkor kiderült, hogy az alkoholszondában lévő elemek le vannak merülve. Közben a panaszos utasa bejött az őrre, de őt az intézkedő rendőr kiküldte, majd folytatta az elemek keresését, amelyeket hosszabb idő eltelte után sem talált.

Hosszú gondolkodás után telefonon felhívta felettesét, elnézést kért tőle a késői telefonhívásért és tájékoztatta, hogy egy igazoltatott személyt előállított, aki nem fűjja meg a szondát, mert nem steril. Mivel fűltanúja volt a panaszos a telefonbeszélgetésnek, jól emlékszik, hogy kérdésként hangzott el, hogy hol talál elemet a benti alkoholszondába, esetleg van-e műanyag fúvóka originált? Mivel a hívott felet nem hallotta a panaszos, azt a következtetést vont le, hogy nincs új elem és nincs steril műanyag fúvóka sem. A rendőr a telefonbeszélgetést tovább folytatva kiment az épületből, a panaszos pedig ott maradt egyedül. (A panaszos elmondása szerint nem tudja megítélni, hogy mennyi ideig volt távol a rendőr.) Miután visszajött arról tájékoztatta a panaszost, hogy így is meg lehet fűjni az alkoholszondát, hogy a műanyag fúvóka nincs rajta. (A panaszos eközben felajánlotta, hogy a nem steril műanyag fúvókát vízzel megmossa és belefűj, amelyet a rendőr határozottan elutasított.) A panaszos ekkor a rendőr kérésének eleget téve belefűjt az alkoholszondába, majd a rendőr megállapította, hogy valóban nem fogyasztott alkoholt. A rendőr ezt követően tájékoztatta a panaszost, hogy jegyzőkönyvet kell felvennie, mert korlátozta a panaszos személyi szabadságát.

A rendőr leült a számítógép elé, és hosszabb gépelés után kinyomtatta a jegyzőkönyvet. Eközben csörgött a panaszos telefonja, akit a párja hívott, mire megkérdezte az intézkedő rendőrt, hogy felveheti-e a telefont, amely kérdésre azt a választ kapta, hogy nem, majd kinyomta a panaszos a telefont, hogy tovább ne csörögjön. A panaszost újrahívta a párja és ismételten megkérdezte, hogy felveheti-e ezt a hívást, de a rendőr ismét megtiltotta.

A rendőr a kinyomtatott jegyzőkönyvet felolvasta és kérte, hogy írja alá a panaszos. A panaszos közölte a rendőrrel, hogy a feltüntetett időpontok nem felelnek meg a valóságnak, így a panaszos kézzel odaírná a valós időpontot. A rendőr erre azt válaszolta, hogy minden indok nélkül akár 72 órán át is benn tarthatja, mire a panaszos aláírta a jegyzőkönyvet.

A rendőr kiállított egy igazolást, ami azt tartalmazta, hogy az előállítás kezdete 22 óra 5 perc, a befejezése pedig 22 óra 25 perc. Az itt feltüntetett időpontokat szintén jelezte a panaszos a rendőrnek, hogy nem felelnek meg a valóságnak, mire annyit válaszolt a rendőr, hogy telefonon értesíti a panaszos családját a késésről, amire a panaszos nem tartott igényt és megköszönte a felajánlást.

Az igazolás aláírása után közölte, hogy 10. 000 forintra megbírságolja a panaszost, mert nem világított a lámpája. Kiállította a rendőr a 10. 000 forintról szóló nyugtát. Ezen már közel valós tartalom volt az időt illetően, 22 óra 43 perc (ha jól emlékszik a panaszos). A panaszos elmondta, hogy az összeggel nem értett egyet, ezért nem akarta aláírni, de a rendőr újra a 72 órás előzetesben való fogvatartásról beszélt. A panaszos, nem egyetértve, de aláírta a 10. 000

forintról kiállított nyugtát, amiről másolatot szintén nem kapott. Miután a rendőr átadta az igazolást a panaszos úgy gondolta, hogy a rendőri intézkedés befejeződött, és megkérdezte, hogy elmehet-e. A rendőr közölte, hogy nem, és fényképfelvételt készített az autóról és a világításról.

A panaszos ahogy kiért az autóhoz pár szót váltott az utasával, az autó tulajdonosával, majd rövid idő múlva a rendőr megérkezett a fényképezővel, és kérte, hogy kapcsolja fel a panaszos a világítást, majd fotót készített az autóról. A fényképek készítése után a rendőr közölte, hogy elmehetnek.

A panaszos ezután felhívta a párját, hogy most fejeződött be a rendőri igazoltatás, illetve az előállítás (ekkor kb. 22 óra 50 perc körül lehetett), és elmondta a nőnek, hogy miután kicserélik az izzót indulnak is haza.

A panaszos a fentiekre tekintettel kéri az eset kivizsgálását és várja a Testület választát arról, hogy az intézkedést mennyiben találja a Testület jogszerűnek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a J. - i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály J. Város Rendőrörshöz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A J. - i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály J. Város Rendőrőrs parancsnoka 2014. február 25-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Az őrsparancsnok jelenti, hogy a panaszügy kapcsán szóban hallgatta meg E. Zs. r. zls. körzeti megbízottat a J. - i Rendőrkapitányság J. Város rendőrőrs beosztottját a 2013. december 22-én, 22 óra 5 perckor fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban. A parancsnok a meghallgatás előtt megállapította, hogy a rendőr az intézkedés kapcsán személyes szabadságot korlátozó intézkedésről jelentést készített, a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tett és az intézkedés végén 2 db. fényképfelvételt készített. Az iratok a Robotzsaru Neo rendszerben is megtalálhatók.

A rendőr meghallgatása során a parancsnok megállapította, hogy azért állította meg a panaszos által vezetett gépjárművet, mert annak nem üzemelt a bal oldali első lámpája, valamint a fényszóróját használva elvakította a szemből közlekedő rendőrt, ezzel balesetveszélyes szituációt idézett elő. A rendőr a megállításhoz megkülönböztető fényjelzést használt.

Az intézkedő járőr rendszeresített szolgálati egyenruhában, azonosító jelvényvel a ruházatán, megkülönböztető jelzéssel ellátott járművel hajtotta végre az intézkedést. Az intézkedés megkezdésekor napszagnak megfelelően köszönt, és közölte a megállítást okát és célját, az igazoltatás tényét.

Az intézkedő rendőr közölte a jármű lámpájának hiányosságát, és azt is, hogy a fényszóró alkalmazása abban az esetben, ha szemből közlekedő jármű van és a vezetőt elvakíthatja tilos,

mert az balesetveszélyes. Ismertette a KRESZ ide vonatkozó rendelkezéseit (KRESZ 44. § (3) bekezdés). Erre a panaszos közölte, hogy tudomása van a hibáról, csak azon okból használta több alkalommal a fényszóróját, hogy a többi közlekedő fél egyértelműen észrevegye, hogy velük szemben egy személygépkocsi és nem egy kétkerekű jármű közlekedik. A panaszos először azt közölte, hogy H. város belterületén észlelte a hibát. Erre a rendőr közölte, hogy a város kivezető útjain található benzinkutakon ki kellett volna javítania a hibát. Ekkor módosította a panaszos az elmondását arra, hogy a várost elhagyva észlelte a hibát.

A rendőr igazoltatta a járműben utasként helyet foglaló személyt is, amire azért került sor, mert a járművet vezető személy és a jármű tulajdonosaként bejegyzett személy nem egyezett meg. Ezt a tényt közölte a rendőr mindkét személlyel.

A rendőr elmondta, hogy alkoholszondás vizsgálatot foganatosított a helyszínen, amelyre rendszeresített elektromos alkoholtesztet kívánt igénybe venni. A közlekedési ellenőrzések során minden esetben alkalmaznak alkoholszondás ellenőrzést. A Lion SD 500 típusú készüléken volt már egy használt fűvóka, ezért a szolgálati gépjárműből hozott egy másik fűvókát, amit a panaszos mellett bontott ki, de a panaszos nem figyelte rá, hiszen a telefonját kezelte, így újabb fűvóka felbontását, alkalmazását követelte. Ekkor hozott egy újabb csövet a rendőr, amit kibontott, de az nem volt kompatibilis a készülékkel. Több cső nem állt rendelkezésre az alkoholszondás ellenőrzéshez, a panaszos pedig nem volt hajlandó megfűjni a már korábban kibontott csöveket. A panaszos arrogánsan viselkedett. Ezen fűvókacsöveken kívül több nem állt a rendőr rendelkezésére a helyszínen. A készülék működőképes volt. Így erre tekintettel a rendőr úgy döntött, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés c) pont alapján, a szabálysértés bizonyítása érdekében mintavételre állítja elő a panaszost. Erre azért volt szükség, mert a helyszínen nem lehetett megállapítani, hogy az intézkedés alá vont személy fogyasztott-e alkoholt a vezetés megkezdése előtt, s bár korábban rendelkezésre állt a steril cső a vizsgálat lefolytatásához, azt a panaszos nem volt hajlandó sterilként elfogadni és a vizsgálatról elzárkózott. Az előállításról és annak okáról a rendőr szóban tájékoztatta a panaszost.

A rendőr a szolgálati járművet vezette, amikor hallotta, hogy a panaszos telefonál, de arra nem tudott figyelni mivel beszélt. Az intézkedés során a rendőr nem engedélyezte a telefonbeszélgetés kezdeményezését. A 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet Szolgálati Szabályzat 4. § (4) bekezdése előírja, hogy az intézkedés során arra kell törekedni az intézkedő rendőrnek, hogy megelőzze, hogy a figyelmét a feladat végrehajtásáról elvonják. Az őrsparancsnok elmondta, hogy a panaszos által kezdeményezett telefonálás elvonhatta volna a rendőr figyelmét a feladat végrehajtásáról.

A parancsnok elmondta, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőr az őrsön a panaszos személyes szabadságát korlátozó intézkedésről jelentést készített, valamint igazolást állított ki az intézkedésről.

A rendőrőrsön egy másik típusú (Lion SD-400) készülékkel kívánta a rendőr az alkoholfogyasztás tényét megerősíteni, illetve kizárni, de a készülék nem működött.

A panaszos utastársa be kívánt menni a rendőrőrsre, amit részére megtiltott az intézkedő rendőr, aki az intézkedés közben nem tudta volna kontrollálni a másik személy viselkedését az őrs épületében, tekintettel arra, hogy egyedül volt. Az épületbe belépésre jogosultak körét

az objektum körletrendje szabályozza. A bent tartózkodó személyekért a belépést engedélyező rendőr tartozik felelősséggel.

Az intézkedő rendőr felhívta a felettesét (T. I. r. fhdny.) rendőrőrs parancsnokot, akitől felvilágosítást kért a szonda csövek tárolási helyét illetően. A rendőr eközben nem hagyta el az őrs épületét, a bejárati ajtót bezárta annak érdekében, hogy belépni se tudjon senki, és az előállított személy se tudjon addig távozni, amíg be nem fejezi az intézkedést. A parancsnok tájékoztatta a Testületet, hogy a 16020/4761-2/2011. ált. számú őrutasítás ezt az eljárást előírja előállítás esetén. Ezek után, végül sikerült új szondacsövet találni, amelyet követően a panaszos megfűjta a szondát.

A parancsnok elmondta, hogy a panaszos valóban tett olyan kijelentést, hogy ha a rendőr megmossa a szondát, akkor azt minden további nélkül megfűjja. Az intézkedő rendőr a panaszosi kérésnek nem tett eleget, mert így a mintavétel végrehajtása szabálytalan, nem tudható, hogy a mosás miként befolyásolná a mérési eredményt. Emellett pedig a 27/2010 (OT. 14.) ORFK utasítás 7. pontja előírja, hogy szondáztatásra csak aktív üzemmódban kerülhet sor, amihez a szondacső megfűjása szükséges.

Az intézkedés során a panaszos telefonjára valóban volt beérkező hívás, azonban a személyi szabadságában korlátozott személy részére a rendőr nem engedélyezte a telefonbeszélgetést. A rendőr közölte az előállítottal, hogy kérésére felhívja a hozzátartozóját, és tájékoztatja az intézkedéssel kapcsolatban. A panaszos ettől elzárkózott és azt mondta a rendőrnek, hogy „Maga ne hívogassa az én barátnőmet!”.

Az előállítást az intézkedő rendőr 2013. december 22-én 22 óra 25 perckor befejezte, amikor a negatív eredménnyel záruló szondáztatás megtörtént. Az előállítás kezdete és a szondáztatás között 20 perc telt el, amikor az előállítás oka megszűnt. Ezt az időpontot rávezette a jelentésre, és az igazolásra is. Az intézkedés során a szabálysértési feljelentéshez szükséges nyilatkozatot töltötte ki a rendőr, tekintettel arra, hogy a 10. 000 Ft-os helyszíni bírságot nem fogadta el a panaszos. A nyilatkozat kitöltése időt vett igénybe, így az őrs épületét a panaszos kb. 20 perccel később hagyta el. A panaszos ekkor kérte, hogy módosítsa a rendőr az igazoláson feltüntetett időpontot, amit emlékezete szerint kézírással meg is tett. Ezt a módosítást a rendőr nem vezette rá az irattárba került iratokra, hiszen arról elfeledkezett. A rendőr intézkedése során egyszer sem fenyegette meg a panaszost. A panaszos folyamatosan értetlenségének adott hangot.

A panaszos az előállítás során keletkezett valamennyi iratból kapott példányt, így többek között abból az iratból is, amely a panasztételről szóló tájékoztatást is tartalmazza, de azt a rendőr korábban már szóban is közölte vele.

Az intézkedés során a panaszos a nyilatkozatot aláírta, személyi körülményeiről nem nyilatkozott, a szabálysértés elkövetésének tényét nem ismerte el. A parancsnok elmondta, hogy az őrizetbe vétel lehetőségéről egyszer sem beszélt a panaszosnak a rendőr.

Az intézkedő rendőr akkor készített fényképfelvételt a járműről, amikor a panaszos távozott a rendőrség épületéből. A fényképet a szabálysértés bizonyíthatósága érdekében készítette, mivel a panaszos nem ismerte el a szabálysértések elkövetését.

A rendőr az intézkedés végén elkészítette a panaszostól napszaknak megfelelően, és közölte vele, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesz. Közölte továbbá a panaszossal, hogy javítsa ki a hibás világító berendezést, ennek azonban nem tett eleget és a járművet vezetve eltávozott.

2) A J. - i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály J. Város Rendőrőrs becsatolta az előállítás végrehajtásáról szóló jelentést.

2013. december 22-én 22 óra 5 perckor, a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, a 29. § (4) bekezdés szerint az igazoltatott személy átvizsgálását, az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pont szerinti vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítást foganatosították. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak a panaszossal szemben.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírásánál az intézkedő rendőr jelenti, hogy a panaszost J. város külterületén, a (...) -es úton a körforgalom után közvetlenül, P. város irányában állította meg, mert a panaszost ellenőrizni kívánta. A panaszos az ellenőrzés során kérte, hogy steril csövet vegyen elő a rendőr a Lion alkoholszondához. Az elővett csövet (amit az elővétel pillanatában csomagolt ki) a panaszos nem fogadta el, tekintettel arra, hogy nem figyelte a rendőrt. A második cső a gépkocsiban nem állt rendelkezésre, ezért a panaszost a J. város rendőrőrsre előállította, légalkohol mintavétel céljából. A szondát 22 óra 13 perckor megfújta a panaszos, annak eredménye negatív lett. Ezt követően pedig a panaszost sérülés- és panaszmentesen szabadon bocsátotta a rendőr.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást átadta a panaszosnak a rendőr.

Az előállítás oka 2013. december 22-én, 22 óra 25 perckor megszűnt, így erre tekintettel ebben az időpillanatban a panaszost szabadon bocsátotta.

3) A rendőrség becsatolta a panaszosi nyilatkozatot, amelyben a panaszos aláírásával megerősítve kijelentette, hogy az Rtv. 92-93. §§ alapján a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem kíván élni, az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást írásban, a részére kiállított (az előállítás időpontjáról) szóló igazolást átvette, a rendőri intézkedés során sérülése nem keletkezett és orvosi ellátásban nem részesült.

4) A rendőrség becsatolta az előállítás végrehajtását kivizsgáló parancsnoki véleményt.

A parancsnok megállapította, hogy az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerinti igazoltatás, az Rtv. 29. § (4) bekezdés szerinti igazoltatott személy átvizsgálása és az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás jogszerű és szakszerű volt. Az Rtv. 15. § (1)-(2) bekezdésekben meghatározott arányosság követelményének a foganatosított intézkedések megfeleltek.

5) A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2013. december 22-én 22 óra 5 perctől 22 óra 25 percig tartott, amikor szabadon bocsátották.

A panaszos, mint előállított nem kérte hozzátartozója/képviselője kiértékelését, az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, élelmezést nem kért és erre tekintettel nem is kapott.

6) A rendőrség becsatolta a panaszossal szembeni szabálysértési feljelentést.

A szabálysértést 2013. december 22-én 22 óra 5 perckor követte el a panaszos. A vele szemben eljáró rendőr a közúti közlekedési szabályokról szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 44. § (3) bekezdés a) pontjába ütköző és a 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § szerint minősülő, valamint a KRESZ 56. § (1) bekezdés e) pontjába ütköző és a Szabs. tv. 224. § szerint minősülő szabálysértések elkövetése miatt tett szabálysértési feljelentést.

A feljelentés alapját képező tényállás tanúsága szerint, a rendőr jelenti, hogy 2013. december 22-én, 22 óra körül a szolgálati személygépjárművel haladt a (...) -es úton J. város irányából H. város irányába.

A 12-es kilométer szelvényénél haladva, szemben közlekedett vele a panaszos a gépjárművel, amelynek bal első tompított fényszórója nem világított és az elakadás jelzőjét sem használta haladása során, viszont a távolsági fényszóróját az autónak üzemeltette, akkor is amikor látta, hogy a rendőr vele szemben közlekedik, kb. 50-70 méterre.

A panaszos által elkövetett szabálysértések miatt a rendőr a szolgálati gépjárművel megfordult és a panaszos után ment. Az autót megállítani az észleléstől viszonylag távol, a 11-es kilométernél tudta, a (...) -es úton, a körforgalom után közvetlenül P. város irányába. A személygépkocsit a szolgálati gépkocsi figyelmeztető jelzésével állította meg a rendőr és ellenőrzés alá vonta. A rendőr az igazoltatás során megállapította, hogy azt a panaszos vezette, aki érvényes vezetői engedéllyel rendelkezett.

A rendőr megkérte a panaszost, hogy kapcsolja fel a tompított fényszóróját, aminek a panaszos eleget is tett és ezután megkérte, hogy a személygépkocsiból kiszállva győződjön meg róla ő is, hogy valóban nem világít a bal első tompított fényszórója. A panaszos közölte, hogy valóban már H. városban észlelte, hogy nem világít a bal első lámpája, de ő úgy gondolta, hogy ezzel haza közlekedik és azért, hogy lássa őt a többi autóvezető, hogy nem motoros megy velük szemben, így a fényszóró használata mellett döntött, amellyel jelezte a szembejövőeknek, hogy gépkocsi és nem motor halad velük szemben.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy ez egy másik szabálysértés és nem lehet műszaki hibás autóval közlekedni, amit tudomásul vett, de nem értette, hogy a rendőr miért „akadékoskodik” vele.

Ezután, mivel a J.-N.-Sz. megyei Rendőr-főkapitányság rendészeti igazgatója fokozott rendészeti ellenőrzést rendelt el, így a személygépkocsi vezetőjének az ittaságát a szolgálati Lion alkoholszondával kívánta a rendőr ellenőrizni. A panaszos ekkor közölte, hogy nem érti miért akarja őt megszendéztatni és ennek tulajdonképpen mi köze van az általa elkövetett szabálysértéshez. A rendőr közölte vele a fokozott rendőri ellenőrzés tényét és a szolgálati személygépkocsiból elővette a Lion alkoholszondát. A panaszos a már a készülékhez csatlakoztatott műanyag csövet nem volt hajlandó megfűjni, ezért a szolgálati gépjármű

kesztyűtartójából a rendőr elővett egy új, nejlon csomagolt csövet. A rendőr kibontotta a csövet, de a panaszos a telefonját nézegette, ezért azt állította, hogy nem látta a kibontás pillanatát, ezért az új csövet nem fújja meg.

A rendőr a további konfliktusok elkerülése végett közölte a panaszossal, hogy előállítja a J. - i rendőrörsre és ezért beültette a szolgálati gépjárműbe. Eközben a rendőr tájékoztatta a TIK ügyeletét a szondáztatás tényéről.

A Lion szondát 22 óra 13 perckor megfújta a panaszos az őrsön, aminek az eredménye negatív lett. A rendőr az előállítás tényéről elkészítette a személyi szabadság korlátozásáról szóló nyomtatványt és azt aláíratta a panaszossal, amit ugyan aláírt, de közben folyamatosan panaszkodott, hogy nem érti „Miért tartják fel őt, tisztességes állampolgárt a rendőrök, mikor nem is csinált semmit!”.

A rendőr a panaszosnak ismételten elmondta az általa elkövetett szabálysértéseket, amiknek a tényét nem ismerte el, ekkor már azt mondta, hogy H. város külterületén vette észre, hogy nem világít a lámpája, de arra a kérdésre, hogy miért nem fordult vissza a város végén található 3 benzinkút egyikére és cserélte ki az égőt az autójában már nem válaszolt. Ezután a rendőr közölte vele, hogy az általa elkövetett szabálysértések miatt 10. 000 Ft-os bírságot szab ki, amit a panaszos kifogásolt, nem akarta elfogadni, nem írta alá a szabálysértési csekket. A rendőr ekkor közölte vele, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene, amit a panaszos tudomásul vett és közölte, hogy abba nyugodtan beleírhatja, hogy akár 20. 000 – 30. 000 forintra is megbírságozhatja őt, hiszen úgy sem fogja megfizetni és meg fogja az intézkedést panaszolni, tekintettel arra, hogy nagyon sietett és a rendőr indokolatlan ideig, túl sokáig feltartotta őt. A rendőr tájékoztatta a nevezett személyt, hogy panaszával hová és kihez fordulhat, amit tudomásul vett és gúnyosan közölte, hogy meg is fogja panaszolni az intézkedést, mert sokszor kért már a rendőrség tőle segítséget és ezért ő ezt kapja cserébe.

A panaszos a szabálysértési nyilatkozatot nem töltötte ki, és a szabálysértés tényét nem ismerte el. A személygépkocsiról és annak nem világító bal első tompított fényszórójáról a rendőr fényképet készített, amit mellékelte a feljelentéshez.

Az intézkedés végén a panaszos szabadon bocsátásáról értesítette a TIK ügyeletét és közölte, hogy az intézkedést a panaszos meg fogja panaszolni.

A rendőr jelentése végén megjegyezte, hogy a (..)-es út kimondottan balesetveszélyes a kátyúk miatt, valamint az intézkedés pillanatában a közlekedést nehezítette a kismértékű köd is.

7) A rendőrség becsatolta az intézkedő rendőr által, a panaszos vezetette gépjárműről készült három darab fényképet.

A képeken látszik, hogy a sötétben álló gépjármű jobb első tompított fényszórója világít, míg a baloldali nem.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A rendőrség szabálysértési hatóságként végzett tevékenységét a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezései szabályozzák. A szabálysértési hatóság az általa alkalmazott szankcióról, annak esetleges visszavonásáról vagy megváltoztatásáról a fenti jogszabály keretei között saját hatáskörben dönt.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre annak megítélésére, hogy a panaszos elkövetett-e a szabálysértést, ellenben vizsgálatának tárgyává tette a panaszossal szemben intézkedő rendőr cselekményeit, nevezetesen a közlekedésrendészeti intézkedést, az alkoholszonda alkalmazását, az előállítást és a mobiltelefon-használatot.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőrök intézkedési kötelezettségét és a közlekedésrendészeti intézkedést vizsgálta meg, és az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §§ szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A KRESZ 44. § (3) bekezdés a) pontja szerint tompított fényszórót használni – fényjelzés kivételével – csak lakott területen kívül szabad. Tilos a távolsági fényszóró használata másik járművel vagy hajtott (vezetett) állattal való szembetalálkozás esetében olyan távolságon belül, ahonnan a fényszóró a szembejövő jármű, illetőleg állat vezetőjét elvakíthatja.

A KRESZ 56. § (1) bekezdés e) pontja szerint a vezető köteles a járművet – lehetőleg olyan helyen, ahol a forgalmat nem akadályozza – haladéktalanul megállítani, ha a jármű olyan hibáját észleli, amely balesethez vezethet, különösen ha elromlott a jármű bal oldali első vagy hátsó helyzetjelző lámpája, kivéve, ha a jármű kivilágítása nem szükséges vagy az elromlott

lámpa a távolsági fényszórót és a hátsó helyzetjelző ködlámpát kivéve más lámpával helyettesíthető.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszos beadványában elmondta, hogy amikor a rendőr megállította és közölte vele, hogy a bal oldali tompított fényszórója nem világít, akkor ennek tudatában volt. Ő maga mondta a rendőrnek, hogy ezt korábban már észlelte, hiszen több, vele szemben közlekedő autós rávillantott, így megállt és megnézte mi a baj. A rendőri jelentés tartalmazza, hogy a panaszos egymásnak ellentmondó nyilatkozatot mondott a rendőrnek arra vonatkozóan, hogy mikor észlelte azt, hogy kiégett az izzó. A panaszos maga mondta a rendőrnek, hogy az izzó hibájára tekintettel használta a reflektort, amivel a vele szembe jövő autósokra rávillantott, hogy nehogy azt higgyék, hogy egy kétkerekű jármű közlekedik velük szemben, hiszen a panaszos elmondása szerint egy esetleges előzés akár frontális ütközéshez, így balesethez is vezethetett volna.

A rendőri jelentés a panaszos által elmondottakat megerősíti, így kétféle szabálysértést követett el 2013. december 22-én, 22 óra után. A jelentés tartalmazza, hogy a panaszos ütközben három benzinkúton is megállhatott volna és kicserélhette volna az izzót, de ennek nem tett eleget. A panaszossal szemben intézkedő rendőr kiemelte, hogy különösen balesetveszélyes az, hogy a panaszos izzója nem működött aznap, hiszen enyhe köd és sötét volt, valamint a 32-es út rendkívül kátyús útszakasznak minősül.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrök oldalán fennállt a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel a fent hivatkozott jogszabályhelyekre. A rendőrség a közlekedési szabályok betartását, a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben ellenőrizheti, erre tekintettel a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában (Rtv. 44. §) jártak el a panaszossal szemben, így az intézkedés kezdeményezése a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette.

3) A Testület vizsgálatának tárgyává tette a panaszos előállítását.

A panaszos beadványában elmondta, hogy a rendőr az alkoholszondázttatás miatt állította őt elő a J. - i rendőrörsre. Az előállítási idő kapcsán a panaszos jelezte, hogy az igazoláson feltüntetett időtartam nem fedti a valóságot, így erre tekintettel nem akarta aláírni az igazolást, de a rendőr megfenyegette a panaszost azzal, hogy minden további nélkül 72 órán át is benntarthatja. A panaszos elmondta, hogy miután elismerte a szabálysértések elkövetését a helyszínen a rendőr hirtelen megkérdezte tőle, hogy ivott-e alkoholt. A panaszos a rendőri kérdésre nemmel válaszolt. A rendőr erre megkérdezte tőle, hogy hajlandó-e megfűjni az alkoholszondát, amelyre azt mondta a panaszos, hogy igen. A rendőr elment a szolgálati gépjárműhöz és egy szondával tért vissza, amin a műanyag fűvóka már rajta volt. A panaszos ekkor megkérte a rendőrt, hogy nem lehetne-e lecserélni a fűvókát. A rendőr visszament az autóhoz és ráhelyezett egy újabb fűvókát, amit szintén nem akart megfűjni a panaszos, tekintettel arra, hogy az nem steril. A rendőr ekkor ismét visszament az autóhoz, ahol talált egy bontatlan fűvókát, amit a panaszos bontott ki, de ekkor kiderült, hogy az nem kompatibilis a készülékkel. A rendőr ekkor megkérte a panaszost, hogy tartsa magánál a fűvókát és előállítja a rendőrörsre légzésminta-vétel céljából.

A rendőrség a panaszos előállításának jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontját jelöli meg. Az előállítás 2013. december 22-én 22 óra 5 perctől, 22 óra 25 percig tartott. A kapitányságvezető átirata és a jelentés szerint a panaszostól azért akart légzésmintát venni az intézkedő r. tzls., mert az őrsparancsnok fokozott ellenőrzést adott ki. A panaszos valóban kifogásolta a műanyagfűvóka sterilizált voltát, így erre tekintettel háromszor cserélte ki a helyszínen a rendőr a fűvókát, aki elmondta, hogy a második alkalomkor a panaszos előtt csomagolta azt ki, de a panaszos, mivel telefonált nem figyelt arra, így harmadik fűvókát kellett előkeresnie a rendőrnek, amely már nem volt kompatibilis a helyszínen rendelkezésre álló alkoholszondával. A rendőr elmondása szerint a panaszos végig értetlenkedett, hogy neki miért kell megfűjnie a szondát, hiszen egyrészt nem fogyasztott alkoholt, másrészt pedig az általa elkövetett szabálysértésekhez semmi köze nincs az alkoholfogyasztásnak.

a) A Testület a panaszos előállításának jogalapjával kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatívén sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2) bekezdése c) pontját jelölték meg.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése tovább részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és műtétnek nem

minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

Az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) – 9., 11-12. és 14. pontjaiban – az alkoholteszt és az alkoholszonda alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

Amennyiben az alkoholtesztrel végzett mérés eredménye közúti járművet vezetőnél a 0,30 mg/l, egyéb esetben a 0,50 mg/légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, illetve van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti Nyilatkozat (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.

Abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszkővel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszkővel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kilélegzett levegő hiteles mérőeszkővel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Amennyiben az alkoholtesztrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszkővel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszkővel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

A fenti rendelkezések értelmezéséhez szükséges utalni a 25. pont előírásaira is. Ezek szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálathoz szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

- a) az alkoholszondával, az alkoholtesztrel vagy a hiteles mérőeszkővel végzett ellenőrzést megtagadja,
- b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszt, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,
- c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,

- e) hiteles mérőeszkővel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre
- f) a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,
- g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,
- h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

A panaszosi és a rendőri állítás egyezik tekintetében, hogy a panaszos nem fújta meg a helyszínen a szondát, higiénias okra hivatkozással. Tekintettel arra, hogy a helyszínen intézkedő rendőrnél a helyszínen nem volt már több műanyagfűvóka, illetve ami rendelkezésre állt, ahhoz nem volt kompatibilis szonda, így a rendőrnek nem állt módjában másként megoldani a panaszos szondáztatását.

Így a fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítása jogszerű volt, így nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

Ugyanakkor a Testület jelzi, hogy mindenféleképpen szükséges lenne, ha a járőröknél elegendő szondacső lenne az alkoholszondáztatás minél gördülékenyebb módon történő végrehajtása érdekében.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A Testület szerint a panaszos alkoholszondáztatását a helyszínen, a műszaki eszközök korlátozott voltára tekintettel nem lehetett másként végrehajtani, minthogy a panaszost előállította a rendőr a rendőrőrs épületében. Így a rendőrnek nem állt rendelkezésére más, kisebb jogkorlátozással álló eszköz az ittasság ellenőrzésére.

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő joggal került sor, amely intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-ban szabályozott arányossági

követelményeknek is, így ennek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

4) A Testület vizsgálatának tárgyává tette, hogy a panaszos mobiltelefon-használatát valóban jogszerűen korlátozta-e az intézkedő rendőr.

A panaszos elmondta, hogy amikor a rendőrautóba szállt felhívta a párját, hogy elmondja neki, hogy késni fog, hiszen rendőri intézkedés alatt állt. A rendőr a visszapillantóból látta, hogy a panaszos telefonál. Megkérte őt, hogy tegye le a telefont, amely rendőri felszólításnak a panaszos azonnal eleget tett. Miután a panaszos megfújta a szondát és a rendőr már csak a különféle igazolásokat állította ki kétszer is hívta a barátnője, és mind a kétszer megkérte a rendőrt, hogy felvehesse a telefont, amelyet mind a kétszer megtiltott neki. A második hívás után felajánlotta a rendőr, hogy értesíti a barátnőjét az intézkedésről, amelyhez a panaszos nem járult hozzá.

A rendőr elmondta, hogy a panaszos az intézkedés kezdetekor már a telefonját nyomkodta, amikor az alkoholszonda megfújásakor a fűvókát odavitte neki. Ezután, amikor előállította a rendőrautóban beszélt a párjával. A rendőr megkérte őt, hogy tegye le a telefont, aminek eleget tett a panaszos. Az őrsparancsnok a 2007-es Szolgálati Szabályzat 4. § (4) bekezdésére hivatkozott, amely előírja, hogy az intézkedés során arra kell törekedni az intézkedő rendőrnek, hogy megelőzze, hogy a figyelmét a feladat végrehajtásáról elvonják. Az őrsparancsnok elmondta, hogy a panaszos által kezdeményezett telefonálás elvonhatta volna a rendőr figyelmét a feladat végrehajtásáról. Az intézkedő r. tzs. a rendőrőrsön miután a panaszost kétszer is hívta a barátnője felajánlotta, hogy értesíti őt az intézkedésről, amelyhez a panaszos arrogáns módon nem járult hozzá, és kijelentette, hogy az ő barátnőjét csak ne hívogassa a rendőr.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében, ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A Testület a mobiltelefonokkal kapcsolatos rendőrségi gyakorlatot az Rtv. 13. és 17. §-ának összeolvasása alapján a következőképpen értékeli. Olyan esetekben, amikor a rendőri intézkedés célját veszélyezteti, ha az intézkedés alá vont személy mobiltelefonon ellenőrizetlenül lép kapcsolatba valakivel (pl. nem zárható ki, hogy bűntársát értesíti a gyanú szerint tetten ért elkövető), úgy az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetve a telefonálás korlátozására.

Ha ilyen körülmény az adott helyzetben nem áll fent, úgy a mobiltelefon használata korlátozásának nincsen jogalapja. Ilyen esetekben semmi nem zárja ki, hogy a hozzátartozót vagy más személyt az előállított személy a saját mobiltelefonján értesítse, hiszen e jog főszabály szerint az érintettet illeti meg, és az értesítés csak akkor rendőri feladat, ha a fogvatartott valamilyen okból nincsen abban a helyzetben, hogy értesítési jogával éljen.

Jelen esetben a rendőrség nem jelölt meg olyan körülményt, amely alátámasztotta volna azt, hogy a panaszos előállítását akadályozta vagy veszélyeztette volna, ha a panaszos maga hívja fel a párját. Erre és a Testület fentebb már idézett gyakorlatára tekintettel a Testület álláspontja szerint a telefonhasználat korlátozásához nem álltak fenn a szükséges feltételek.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a mobiltelefon-használat korlátozása miatt.

5) A panaszos elmondása szerint a rendőr 72 órás őrizettel fenyegette meg egyszer annak érdekében, hogy írja alá a jegyzőkönyvet, másodszer pedig azért, hogy írja alá a szabálysértésről kiállított nyugtát.

Az őrsparancsnok átirata szerint a rendőr egyszer sem mondott ilyen jellegű fenyegető kijelentést a panaszosnak, amellyel megpróbálta volna rábírní őt arra, hogy aláírjon dokumentumokat.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára

példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a panaszos és a rendőri előadásban tapasztalható ellentmondást a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök birtokában nem tudta feloldani, így nem tudott megalapozott döntést hozni tekintetben, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a fenyegetés kapcsán.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálat során megállapította, hogy a rendőr a panaszossal szemben kellő jogalap birtokában kezdeményezett közlekedésrendészeti intézkedést, így erre tekintettel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszos előállítása kapcsán a Testület megállapította, hogy a rendőr kellő jogalap birtokában foganatosította a panaszos előállítását, így erre tekintettel a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült. A Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét állapította meg az indokolatlan mobiltelefon-használat tekintetében. A rendőri fenyegetés kapcsán, pedig a Testület nem tudta feloldani a panaszosi és a rendőri állítás között feszülő ellentmondást, így erre figyelemmel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2014. július 10.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag